

Prætereæ censeo ...

Af [PSEUDOLUS](#)

Om beregning af spildtid

Den ultimative arrogance - eller den definitive anmeldelse? Intet ophidser tilsyneladende det læsende publikum mere, end når anmelderen indrømmer at være gået før tiden. Har forladt biografen, før filmen er slut.

På det menneskelige plan er reaktionen letforståelig. " - Hvad fanden bilder han sig ind? Han er på arbejde. Vi andre kan sgu' da ikke bare gå hjem, når det passer os." Bag raseriet sporer man også en slet skjult misundelse over, at nogen tager sig godt betalt for at sidde og se film midt på dagen! Derfor må man som minimum forlange, at kroppen er til stede, og at den lider det, den skal lide. I sit ansigts sved skal den sidde igennem endeløse, tåbelige re-makes af splatterfilm, der var utålelige også ved den forrige re-make. Den protestantiske etik lever i bedste velgående. Vejen til frelse går gennem lidelse.

Altså - højdepunktet af arrogance? Nej, ikke lige netop. For det første er det ikke arrogance, som får anmelderen til at afsløre, at han gik efter en time. Han kunne bare holde sin kæft, ingen vil opdage det, lige med undtagelse af de tre-fire kolleger, som sidder rundt om i mørket. Og er misundelige eller bare for dovne til at lette røven. Men nu gør han det altså. Går til bekendelse. Og mere præcist kan man ikke udtrykke sit mishag. Filmen var ikke ulejligheden værd. Derfor gik jeg. Medmindre han er sadist, der elsker at ophidse sine læsere til apopleksi, er der tale om eksemplarisk forbrugervejledning.

Hvordan kan han vide, at den ikke forvandles til et mesterværk i samme øjeblik, han forlader salen?

Det gør den ikke. Af to årsager. En anmelder, som er sin løn værd, forlader ikke en film, som blot et splitsekund har antydnet, at den har en anden agenda. At den har planer om at overrumple tilskueren. Ikke ved hjælp af en snedig dobbeltslutning, chokerende stunts eller at det store lærred splintres i split-screens. Det er banalt og vil aldrig kunne redde en film. Vi taler om de sjældne film, hvor de kompositoriske regler, beskueren forventer overholdt, raffineret suspenderes og erstattes af en anderledes, dristig æstetik.

For det andet: En dum film er og bliver en dum film. Den afslører sig selv inden for de første tre-fire minutter, sommetider kan den skjule sin tarvelighed bag en raffineret fortekst, men når den er færdig, er filmen det også. Filmscener optages i forhold til kontinuitet i vilkårlig rækkefølge, slutscenen kan udmærket kan være filmet som den første. Og vice versa. Af samme grund er det uden mening at antage, at en film bliver bedre i takt med at den skrider frem. Den bliver bare længere.

Igen taler vi form ikke indhold. Hollywood-dramaturgien fastsætter ganske vist i mange tilfælde begge dele. Formen angives af manual-lignende anvisninger med akt-opdelinger, konfliktpunkter og "afgørende begivenheder", og indholdet tager i så vid udstrækning til

Sjældent billede af skribenten Pseudolus.

Om *Prætereæ censeo*
Prætereæ censeo er et fast indslag i 16:9. Her får skiftende skribenter spalteplass til - under pseudonym - at komme med mere eller mindre seriøse ud- og indfald mod alle sider af filmens verden. En skønsmo blanding af ucensurerede krigs- og kærlighedserklæringer. Ordet er frit ...

det store publikums forventninger, at gentagelse er et (næsten) sikkert succes-kriterium.

Derfor vil en rimeligt trænet filmgænger hurtigt kunne afgøre, hvilken type film, hun har løst billet til. Alt peger i samme retning: Skuespillet, fotografering, klipning, musikken, farveholdning, mængden af distraherende gimmick, som forhåbentlig kan aflede publikums opmærksomhed fra den kendsgerning, at producenten smækkede penge-kassen i syv dage før optageslut. Man vil med andre ord hurtigt finde ud af, om man er i godt eller dårligt selskab.

Det er herligt en gang imellem at være i dårligt selskab. Et frikvarter i mørket sammen med en film, der ikke har prætentioner om andet end at underholde og kan det, er høj spas. Omvendt er det en deprimerende oplevelse, når producenter uden andet end penge på hjernen falbyder larmende lagervare markedsført for millioner og stadig lige så attraktiv som en lort i cellofan.

Her er det så, at anmelderen ta´r sit gode tøj og går sin vej. Han er aldrig holdt op med at undre sig over, at han kun yderst sjældent hører indvendinger selv efter en ualmindelig harsk anmeldelse. Derimod vælter indignationen ned over ham, hver gang han ikke har set filmen til ende.

I virkeligheden er vi et folk af flagellanter, selvplagere- og piskere, der aldrig helt er kommet ud over den tusmørke-puritanske holdning til selv de mest overfladiske såkaldte kultur-ytringer. Kultur er en alvorlig sag, som man ikke vender ryggen til! Man spiser pænt op, læser sin bog færdig, selv om den retteligt burde anmeldes til politiet, og står pligtskyldigt op, så snart tæppet falder og klapper henført skuespillerne i dyb forundring over, at så mange så villigt har ladet sig forføre af så lidt. I Tyskland ville man være trampet ud og ha´ smækket med dørene, og længere sydpå har skuespillere og sangere måttet anmode om politibeskyttelse. Ligesom fodbolddommere.

Herhjemme finder vi os i det meste. Undtagen at andre bilister forsøger at snyde sig foran eller stjæle p-pladsen for næsen af én. Hvad om vi udskiftede vores trafik-adfærd med den alt for respektfulde holdning til film, teater, dans, opera, vænnede os til at stole på egne holdninger og præferencer og acceptere sandheden i påstanden om, at man ikke behøver at spise hele ægget for at konstatere, at det er råddent?

[Udskriv denne artikel](#)

[Gem/åben denne artikel som PDF \(? Kb\)](#)

[Gem/åben hele nummeret som PDF \(??? Kb\)](#)

|| [forrige side](#) | [næste side](#) ||